

Apare de trei ori in septemana: marcuri-a
vineri-a si duminica; in septemanele cu
servatori inse numai de doue ori.

Pretiuul pentru monarchia:
pe unu anu . . . 10 fl. — cr. v. a;
„ diumetate de anu 5 „ „ „ „
„ unu patrariu . . . 2 „ 50 „ „ „
Pentru Romania si strainetate:
pe anu . . . . . 30 franci;
„ diumetate de anu . . . 15 „

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la si prin anii
corespondenti ai nostri, la tote postele, si
de a dreptulu la Redactiune, Stationsgasse
Nr. 1, unde sunt a se adresá tote câte
privescu foia. Cele nefrancaite nu se pri-
mescu, cele anonime nu se publica.

Pentru anuncie si alte comunicatiuni de
caracteru privatu, se raspunde câte 6 cr. de
linia; repetirile se facu cu pretiu scadutu.
Tassea erariale de 30 cr. v. a. pentru
odata, se anticipa.

Invitare la prenumeratiune pentru

„ALBINA,“

pe alu II-lea semestru, resp. alu 3-lea
patrariu de anu 1876, ce se incepù, cu 1.
iuliu v.; pretiurile si conditiunile remanendu
cele de pana acuma, precum se afla ele
insemnate mai susu in fruntariu.

Insciintiandu onoratalui Publicu alu
nostru. ca acestu de facia nru este celu
din urma ce mai spedam tuturoru pre-
numerantiloru nostri de pona aci, adeca
si celoru ce nu si-au renoitu inca prenu-
meratiunile espirate cu finitulu lunei lui
iuniu, nu potemu a nu ni descoperi bu-
curia si multumirea pentru esperiinta
ce feceram si asta data, ca cerculu de
cetitori ai Albinei continua a se latí
prin parti, unde pona acuma in decursu
de 10 ani acesta foia nu putea se pe-
trunda, nici de catu.

Cu o cale, fiindu ocaziunea pre oportuna,
ne sentimu motivati, cu privire mai
vertosu la toti cati se interesaza de des-
voltarea evenimentelor si a progresulu
de noi, si de sörtea ce acestea potu si
resp. au se croiesca si neamului nostru,
Romanimei din Oriente, a recomandá
atentiunei publice urmatóriele momente,
precum credemu demne de tota conside-
ratiunea,

Asupr'a chiamarii foiei nostre.

„Albina“ din minutulu conceptiunei
ei la 1859, si dela diu'a introducerei
ei in vietia la 1866, pona astadi, puru-
ria a avutu in vedere, seu adeca naintea
ochiloru, miscarile ce astadi le
vedemu manifestandu-se in ve-
cinetatea nostra, si ea n'a avutu
altu scopu, alta chiamare, de catu:

A conlucrá inaintandu des-
voltarea naturale a evenimentelor,
a aceloru evenimente
pre cari mai de apröpe Napo-
leone alu III-lea le-a pusu in
miscare pe temeiulu principiu-
lui de nationalitate, si cari
prin dualismulu austro-magiaru
oblu incepura a fi incurcate si
impedecate.

Rogamu, ca acést'a bine-bine se fie
priceptu de toti ai nostri, pentru ca din
acestu punctu de vedere mai vertosu se
simu judecati, se fie considerata activita-
tea nostra in presente si in venitoriu.

Foia nostra n'a procesu din ideia
comune a intreprinderiloru diaristice, si
asiá nici n'a avutu intentiunea d'a se pe-
renná intre tote imprejurarile, in reges-
trandu di de di intemplamentele si co-

mentandu-le conformu interesulu seu pri-
ceperei momentane a Redactiunei seu a
Publiculu; nici de catu, ci steua ei con-
ducetoria fiindu: **ideia de nationali-
tate, nationalitatea romana din
Oriente**, tendintia si activita-
tea nostra trebuia se fie oca-
sionale, aprisa si cu tote po-
terile concentrata intru des-
teptarea, desvoltarea si orientarea
aceleasi nationalitati, pentru
intarirea si consolidarea ei
in graba spre asecurarea veni-
toriuului ei facia de tendin-
tiele straine, ce din tote par-
tile se preparau amenintia d'o
cu cutropire.

Vremu se dicemu, ca foia nostra
cu program'a ei a fost provocata si con-
dusa de necesitatea momentulu,
de unde vietia ei a si trebuit se fie mar-
ginita la acesta necesitate.

De aci a fost ca, candu in cursulu
timpulu petrecutu de 10 ani, Publiculu
nostru in facia opozitiiei, a si incepu in-
crederea si rabdarea, a desperá de suc-
cesulu tendintieloru nostre, si a nu mai
vré se ne urmarésca si spriginésca pre
calea si in directiunea programei nostre,
noi, desi, seu tocmai pentru ca eram convinsi
de absolut'a necesitate a existintiei si ac-
tivitateri nostre spre secpuiu si in direc-
tiunea amentita, ne dechiaramu pururia
plecati, mai bine a inceta de totu, decatu
a ne acomoda spiritulu comunu deca-
diutu.

In fine cursulu de noi prevediutu,
predisu si parte preparatu alu evenimen-
teloru s'a deschisu; l'au deschisu poteri
mai mari, mai valoróse decatu ale Romani-
loru, ne-tienendu contu de noi, decatu dóra
de nemultumirea nostra generale cu starea
in care ne aflamu; dar referindu-se totusi
acelu cursu alu miscariloru la o parte a
lumei si la principie si interese, ce sunt
si ale nostre, firesce curendu trebui se se
arete, ca elementulu romanu nu
pöte fi lasatu cu totulu din combinatiune
si actiune.

Bine se luamu acést'a a minte. Cáci
in adeveru, la acestu punctu, in acestu
stadiu am ajunsu si ne aflamu. Vai de
Romanulu ce nu va scí se pricepa si se
apretiúiesca acést'a!

„Albina“ a tienutu parola, d'a
spune si splicá adeverulu curatu, fora
privire la periclele ce puteau s'o ame-
nintia si au si amenintiat'o de atátea ori
pentru netolerantia potericiloru dilei, si
d'alta parte pentru franchetia si since-
ritea ei leiale. Alte foi score au afatu

de bine, a se areta mai rezervate, mai
intielepte, imbracandu-si ideiele in vest-
minte mai potrivite cu greutatea situa-
tiunei: noi rogamu pre Publiculu natio-
nale celu mare, a apretiu dupa valórea
loru rezervele si frasele, dar a fi convinsu
ca adeverulu situatiunei este
dupa cum noi l'am descoperitu
in decursulu timpulu, con-
formu chiamarii nostre spe-
ciali.

Nu mai póte incapé indoiela
Cestiunea orientale, adeca: **regu-
larea dreptulu nationale de statu
alu poporaloru de la Dunare si
din Balcanu** este pe tapetu, ca
acestu dreptu trebuie se se des-
lege cu tunulu si cu sabia, pen-
tru ca se fie apoi reconoscutu
si garantatu prin dreptulu pu-
blicu alu Europei; si nu mai in-
cape indoiela ca: **natiunea romana
trebuie se intre si ea in acestu pro-
cesu si se si afle si starea**

Noi suntemu convinsi, ca ne apro-
piamu de tient'a nostra, ca chiamarea
foiei nostre este pre calea de a se implini,
ca curendu partia nostra va fi in stare
a dice cu Simeone: „Acum dimate
pe Servulu teu stepane!“

Si atunci se voru deschide dóra ochii
si ai slabanogiloru nostri, si ai domniloru
magiari, atátu de reu sedusi de ambitiu-
nea loru si de amagitorii loru; si atunci,
deca li se voru deschide bine ochii, voru
pricepe si reconósce, ca: cea-ce noi am
staruitu si operatu de diece, se chiar de
cinci-spre diece ani, si ce ei au inferatu
de dusmania a patriei, a fost celu mai
sinceru si genuinu patriotismu,
a fost unica cale d'a salvá pa-
tria comune si d'a conservá na-
tiunea magiara; pre candu ceea ce
ei bucinau si nu inceta a tiené si astadi
de patriotismu, a fost si este: espune-
rea, compromiterea si impingea
de adreptulu spre perire a
patriei si specialminte a ma-
giarismulu!

Noi d'o suta de ori am disu si dove-
ditu, ca nu dorimu, fiindu ca nu ni cade
in interesu slabirea si nimicirea
natiunei magiare, si de aceea in fa-
cia evenimentelor ce le prevedeamu, cu
atáta perseverantia si intetire am sta-
ruitu la deslegarea cestiunei de nationa-
litate pe basea principiuului moderatu alu
egalitateri de dreptu. N'am fost ascu-
tati, ba chiar insultati si persecutati: ei
bine, periculu se apropia fora vin'a nostra,

ci pria via' domnilor Deák, Andrassy, Eötvös, Lónyay, Tisza și cu toți ai lor, cari într' adevăru au fost mari în orbă și retacire!!

Intipuirea prăstă a acestor omeni îi-a făcut să credea, că puterile lor sunt colosale, mintea lor genială, voi' lor absolutamente decidetoria: astăzi deji lumea îi reconosește de pitici, și chiar ei, domni magiari, începu a se simți de multe servili a ideilor și tendințelor străine lor și contrarie!

Dorim din anima, ca Publicul nostru cât mai numeros să ne priceapă cât de bine, să petreacă cu toată atențiunea și interesarea cursului și dezvoltarea lucrurilor în această direcțiune, din alu nostru punct de vedere, pentru ca la momentul suprem să știe luă pozițiunea dictată de interesul comun al Romaniei. De aceea noi, conformu momentului timpului, încă o dată venim a îndemna la prenumeratiuni cât mai multe, oferindu toate posibile înlesniri, cași pona acuma s'au încă în mai mare mesura.

Anunțăm că nu numai continuăm a da foia noastră celor seraci cu pretiu scadiutu pona la diumetate, asiă dara pe restul anulului cu 4. cu 3, ba și cu 2 fl 50 cr, în locu de 5 fl; și o dăm celor zelosi, dar fora bani la momentu, și a conto, adică pe creditu s'au pe langa asteptare pona pre toamna!

Dorim a face în această momentosa epocă, de cea noastră venitoriulu cerem alți, de câte ori se face usor posibil și bine folositorie acele servitii.

În acestu întielesu, spre acestu scopu provocăm la prenumeratiuni cât mai numeroase, pentru cetire și apretiuire cât mai generale a foiei noastre! —

Budapesta, în 22 iuliu n. 1876

În septemana ast'ă mai că nu primiram sciri despre loviri de pe campulu de resbelu serbo-turcu; în specie în Beligradu nici nu se mai publicara buletine oficiale, și din Constantinopole și pan' acilea sosiau puține sciri, și mai alesu numai pentru a da desmintire scirilor de victoria serbesca.

Asta împrejurare totu cei neprecupati o considerau de o pauza, ce se folosese din ambele părți ne-amice pentru a delatură scelerile ce observara în armatele lor în urm'ă lovirilor parțiale, gherilice, de pan' acilea, ca asiă intarindu-se, să se arunce în curendu într'o lovire mare decisivă. Nu de asta parere erau înse și sunt și astăzi argatii stepaniri nostre celei peste mesura turcofile; ei splică asta împrejurare cu totul totu în defavore Serbilor. Din asta împrejurare foile îndrăgite în Turcu deduceau adică, că Serbi în urm'ă lovirilor parțiale de pan' acilea ar fi ajunsu să-și cunoască slăbiciunea în fața de Turci și de aceea încetara cu ofensiv'ă retragendu-se catra otarele țerei lor și astu felu punendu-se în defensivă; de aci apoi firește că mai scoteau și concluziunea și prognosticau, că celu multu catra mediloculu septemanei au să-și înceapă ofensiv'ă Turcii și de buna s'au să-și manșe descurajati de Serbi amara bataia. Mai că-și esiau din pele catielandrel turcofile, potendu înregistra atari combinatiuni.

A trecut înse septemana, și poft'ă și profeti'ă nu li s'au implenitu. Ofensiv'ă din partea Turcului încă nu s'au începutu, desi ar

fi forte naturale ca acesti să-și înceapă ofensiv'ă, și anu din doue consideratiuni: mai întâi, pentru că Serbi poste totu se adă cu armatele lor pe pământulu Turcei actuali, ceea ce se confirmă chiar și prin sciri din fante turcesca; a doua, pentru că chiar și din punctu de vedere strategicu este în favore Turcilor să se apuce ei de ofensivă, pentru a respinge pe Serbi catra otarele Serbiei, prin ce deosebitele corpuri de armată turcesca s'ar apropiă totu mai tare unulu de altulu, fiindu că lini'ă de bataia serbo-turcesca este în forma de semicercu, și asiă cu câtu ar respinge Turcii pe Serbi mai multu spre otarele Serbiei, cu atâta mai tare s'ar apropiă corpurile turcesca unulu de altulu și ar pot'ă opera mai cu ușurătate și succesu contra Serbilor.

Asta esitare a Turcului, — de a luă adică elu ofensiv'ă ce i promise multu avantaju, dacă într' adevăru se simți în sene putere prevalente în fața de Serbi, — este deci a proba mai multu, că se înțerește în credința că deu Turcii sunt cei ce în luptele parțiale de pan' acilea și-au recunoscutu slăbiciunea și nepotința în fața de Serbi, și de aceea n'au aci curagiulu a luă ei ofensiv'ă, desi este în interesul lor, dacă într' adevăru ar fi prevalenti Serbilor. Ast'ă se areta cu atâta mai vertos, cu câtu că ei ar trebui să impedece pe Serbi dela realizarea primulu lor propus, de a lucra adică întru rescularu slavilor din Bosnia, Bulgaria și celelalte provincii turcesca cu populațiune slava. Apoi și ar trebui să știe, că interesulu bine întielesu a Serbilor li dicteza acestor să se abțină la momentu dela continuarea mersulu ofensiv, de oră-ce cu câtu ar naintă acesti a mai de parte dela otarele Serbiei în lini'ă centrifugale, cu atâta distanță între corpurile lor de armată ar devini totu mai mare și asiă o operare cu succesu contra Turcului ar întemina totu mai mari greutăți. Aci jaco, deci caus'ă de Serbi de aceea, Turcii și cu toți amicii lor ar trebui să vada, că de altu menire prin succesele de pan' aci Serbi sunt pusi deji în pusețiunea de a pot'ă să rescole populațiunea slava din toate provinciile turcesca din jurulu Serbiei, ceea ce li fu propusulu din capulu loculu. Ajuși astăzi la asta tinentă, firește că ei trebuie să încete la momentu cu ofensiv'ă, și astăzi și lucra din respectu într' a organiza și latu insurecțiunea în provinciile din jurulu Serbiei; pregatindu-si ei pe asta cale terenulu, de buna s'au re-incepe ofensiv'ă la tempu potrivit, dacă pan' atunci nu va av'ă Turca curagiulu să-și înceapă ofensiv'ă și să impedece pe Serbi în nisun-ti'ă lor a da resculă întreaga Bosnia, provinciile din sudulu Serbiei și Bulgaria.

Asiă dara nu slăbiciunea Serbiei, ei nepotința Turcei se documenta prin întârzierea scirilor despre loviri mai mari, decisive, ce se asteptau cu pozitivitate în decursulu acestei septemane. —

De altu mentrea se pare că aci și vinu și foile domnilor nostri în ori, și astăzi care de care se cam întreba că ce pot'ă fi caus'ă de Turcu nu mai începe ofensiv'ă, după cum se anunță din Constantinopole la începutulu septemanei. Și apoi iau ca causa rivalitate între comandantii turci cu capulu lor Cherim-pasi'ă, care totu nu mai pot'ă ajunge nici la Vidin, nici la Nissa, firește pentru că i stau în cale, Serbi. D'apoi ore de ce nu pornește odata acelu Cherim dela Sofia și să-și faca calea, dacă are curagi și armată turcesca o ține de prevalente celei serbesca?!

Despre Cernaieff se spune că elu cu oștea sa e totu în pusețiunile din diosu de Nissa pan' la Piroț s'au Siercoi, și pe aci lucra cu neobosința întru a organiza insurgentiile din aste părți. — Despre Zach se spune că elu și-a reculesu deji toate puterile și în scurtu are

să re-incepă ofensiv'ă contra Turcului. — Alimpici încă e totu în pusețiunile de pan' acilea și lucra la organizarea insurgentilor; și *Lesianin* la Timocu încă e ocupatu cu reculegerea puterilor sale și cu atragerea și organizarea insurgentilor din Bulgaria, desi elu cam adese e nepaciuitu de navaliri parțiale din partea comandantulu Osman din Vidin.

Astu felu toate corpurile armatei serbesca se prepara la luptă decisivă ce în curendu trebuie să urme.

Telegrame de asta-sera ni anunță, că Turcii înara feră ofensiv'ă în trei puncte: la Drina, la Timocu și în sud-ostu de Nissa. Sciri din fante turcesca bucina triumfulu Turcilor, cele din fante serbesca înse victori'ă Serbilor. Se pare înse că din ambele părți sciri sunt esagerate, și se vede că lovirile au fost totu numai parțiale.

Muntenegrii naintă în operatiunile lor spre nordu cu mare succesu, mai alesu în urm'ă închiderii portulu *Clecu*, prin ce li s'au luatu Turcilor potința a baga armată în sudulu Hertegovinei. Ne-avendu ei aci a se teme de navalirea turcilor din spate, și îndreptara toate puterile catra capitalea Hertegovinei, *Mostar*, și se afla cu caștrele puține spre sudu de aci, la *Navisnie*, care cetate e încunjurată de ei și se spera că în curendu trebuie să o iee și apoi să se apuce de *Mostar*. În sudu se ținu totu în defensivă.

Portulu *Clecu* s'au închis la cererea Rusiei, în urm'ă întierii dela *Reichstadt*. Port'ă se dice că a protestatu contra închiderii, considerandu ast'ă ca o întervenire din partea Austro-Ungariei în favore Muntenegrului. I s'au respunsu înse, că închiderea a urmatu, pentru că Muntenegrulu nu e tributaru Portiei, și prin urmare pasirea lui în acțiune contra Turcului nu se pot'ă considera de revoltă, după cum se considera pasirea în acțiune a Serbiilor, astu felu stăruind, Austro-Ungaria în urm'ă neutralității sale trebuie să închidă acestu portu pentru ambele puteri beligeranti, și apoi n'are ce face, dacă asta mesura este mai multu în daun'ă Turcei, care nu pot'ă să bage trupe în Hertegovina și pe aita cale.

Joi, în 20 l. c. se teluira în *Salzburg* Imperatulu Vilielmu cu Monarchulu nostru. Nemicu nu se spune despre consultările între Augusti, decâtu că primirea fu forte afabilă din ambele părți și apoi că Vilielmu la întrebarea despre sanetatea sa respunde, că „se sente bine, încâtu numai se pot'ă între criticele împrejurări de astăzi.” Firește că fiindu „imprejurările critice” au trebuit să urme și svatuirii asupra acelor imprejurări critice; cronic'ă înse face despre atari svatuirii, dar multu țiu de gaudiu și multe combinatiuni se mai tragu din împrejurarea că teluirile Monarchilor în lun'ă ast'ă se teluira totu între doi-doi! Ast'ă da locu la multe presupuneri.

Budapesta, în 21 iuliu n. 1876.

Am spus că la staruiri guvernului romanu, Nalt'ă Porta se îndetoră a respecta neutralitatea Danării între gur'ă Timoculu, în fața de Gruia, și între Verciorova. Acestu rezultat este o adevărată victorie diplomatică a guvernului romanu, elu este o dovadă despre puterea statulu romanu. Indată după acestu succes, dlu *Cogalniceanu* ceru Camerei să numesca o comisiune, carei-a să-și facă impatetiri importanti despre actele sale diplomatice cu privire la lucrurile din oriente și pe carea s'o aiba într'ajutoriu și de svatu între gravile imprejurări de astăzi. Și Camera grabi a-i satisfice cererea.

În urm'ă acestei-a, astăzi stămu în fața cu unu memoriu ce îndreptă guvernulu romanu catra Port'ă suzerana și catra toate puterile

garanti. In acestu memoriu guvernulu romanu areta, că tier'a se afla într'o stare de totu nemultumita si asta stare de nemultumire se presenta ca unu isvoru de agitatie si periclu pentru pace. De aci deci guvernulu romanu insira in memoriulu seu *siepte dorintie si cere* ale tieriei, ca medilocu pentru liniscire si securarea păcii. Tote siepte punctele privescu reportulu statului romanu facia de Nalt'a Porta si sunt consecintie ale tractatului din Paris dela 1856. Ele sunt urmatoriele:

1. Recunoscerea individualității statului romanu si a numelui seu istorcu. (Aci se areta, că dela suirea la tronu a principelui *Carolu I.* Principatele unite Romania si Moldova si-au luat pe cale constitutiunale numele de „Romania.“ Acēsta numire s'a recunoscutu de Germania, Austro-Ungaria si mai de tote Poterile europene; numai Turcia mai face inse greutăți in asta privintia, ceea ce se areta prin mai multe esemple sicanatorie, dela 1873 incoce mai alesu.)

2. Revindicarea admitterii agentului Romaniei in corpulu diplomatecu, carea se denega la Port'a suzerana, desi contra articolului 9 din conventiunea parisiāna dela 1858. (Si in acēsta privintia se producu mai multe esemple incidentali.)

3. Regularea situatiunii cetatienilor romani, cari caletorescu ori sunt asiediatu in Imperiulu otomanu. (Se cere adeca, ca Nalt'a Porta se lase sub jaredictiunea agentului diplomatecu romanu din Constantinopole pe toti cetatienii romani, cari caletorescu ori se asiedia in imperiulu otomanu, dar nici de cātu se nu-ii mai considere casi pau'acilea de supusi directi ai Turciei.)

4. Violarea teritoriului romanu si necesitatea unei delimitări noue a insulelor dabaniane. (Conferintia parisiāna dela 1857, 6 ian. se pronunciasa adeca numai asupra Deltei Dunării, ér de atunci cele lalte insule de pe Dunare sunt unu isvoru de certa intre Romania si Turcia; delaturarea definitiva a ataroru parte se pote deci asteptá numai prin regula fissa a confinieloru.)

5. Necesitatea de conventiuni comerciali, postali, telegrafice si de estradare. (Turcia e sciutu că refusa a inchiaia cu Romania atari conventiuni, desi Romania inchiaia de sene atari conventiuni cu alte state, ba conventiunea generale postale o subscrise reprezentantele Romaniei alaturea cu cel'a alu Turciei. Apoi o conventiune comerciale intre Romania si Turcia cu atātu mai tare e de lipsa, tu cātu că de mai de multu essiste o linia vamale intre Romania si Turcia, si asiá ori cum e de lipsa ca tassarea reciproca se se fisseza odata.)

6. Pasapoortele romane se fie recunoscute in Turcia, si se nu le schimbe Port'a cu pasapoorte turcesci. (Si aci se producu esemple.)

7. Posessiunea injusta a Deltei Dunării, si consecintiele tragerii liniei de frontierie intre Romania si Turcia dupa protocolulu conferintiei parisiāne dela 6 ian. 1857. (In acelu protocolu, in contra articolului 21 din tractatulu din Paris dela 1856, se dederu adeca Turciei insulele si intrega Delt'a Dunării. Dupa tractatulu din Paris inse Rusia trebui se cedeza Moldovei partea sudica a Beseabiei; confini'a intre Rusia si Turcia era aici bractulu sudicu alu gurei Dunării, asiá-numitul braciú Sangeorgiu. Pan' aci deci trebui se capete Moldova; in conferintia dela 1857 inse se puse graniti'a intre Moldova si Turcia tocmai pe braciulu nordicu a gurei Dunării, pe asiá numitul braciú Chilia. Aci deci este vorba de possesiunea teritoriului intre braciule dunarene Chilia — Sulina — sangeorgiu, si in memoriu se areta multele neplaceri ce resulta din starea de astadi, mai alesu pentru pescari, de unde deci se cere regularea frontieriei si aici.)

Acestea doriri si cereri implenite, potu se liniscesca opiniunea publica, astadi forte agitata in Romania.

Ce tienuta vor Iná poterile garanti facia de acestu memoriu? — vom vedé in curendu.

De altu mentrea guvernulu romanulu infacisindu aceste cereri ale tieriei, peste totu si-implinesce cu santienia ingagiamintulu luat pentru neutralitate. Tote scirile de mobilisarea armatei sunt deci false; este inse naturale că neutralitatea romana nu pote fi *passiva*, ci cautá se se asiedie pelanga Dunare unu corpu de oste ca de 15—20 de mii. Si asta imprejurare dede nascere scornitureloru de mobilisare. Noi inse credemu că tocmai acestu actu areta demnitatea si poterea statului romanu, căci neutralitatea cu manele in siolduri ar tradá slabitiune si nepotintia; ast'a inse nu este, ce se areta si prin imprejurarea că Nalt'a Porta nu esitá, ci indata se ingagia la staruint'a Romaniei a respectá neutralitatea Dunării!

Blasiu, 30 iuniu 1876.

Suntu diece ani acum, decandu respectiv'a generatiune studiosa la acestu gimnasiu s'a convinsu de necesitatea unei societăți de lectura, prin care junimea se-si aproprieze cunoscintie mai largi despre studiale invetiande in scóla si in specie despre natiune, trecutul si aspiratiunile ei. Convingerea a trecut in realisare, si de atunci cei interesati potu vedé acēsta societate progresandu cu tota jurstarea precaria, in care se afla populu romanu transilvanu, abstragundu, se intielege, pretensiunile ce nu au locu.

Grabimu dara la espirarea acestui anu scolastecu a esi in faci'a onorabilelui publicu romanu cu unu micu detaiu despre jurstările si puseitiunea respectivei societăți:

I. Bibliotec'a societății in presente constá din urmatoriele 3 tece:

a) *Tec'a romana*, cu 631 opuri, in 735 de tomuri;

b) *Tec'a straina*, cu 452 opuri, in 600 de tomuri;

c) *Tec'a Mihali-ana*, cărți in mare parte romane, cu 157 opuri, in 260 de tomuri.

In totalu deci: 1240 opuri, in 1598 tomuri.

II. Cass'a societății, sustienuta din contribuirile membrilor interni, externi si fundatori are 352 fl 78 cr, v. a. si 2 galbeni.

III. Ce atinge activitatea spirituale a membriloru, amintimu că foi'a societății, „*Filomel'a*“ a esitu in fiacare luna de trei ori, ér sientia publica, pentru care membrii se aflau dejá pregatiti, s'a refusat de către conferintia profesoral!

Folosimu acēsta ocaziune spre a aduce profund'a noastră multumita redactiuniloru dela: „*Albin'a*“, „*Transilvania*“, „*Lumea noua*“, „*Cărtile sateanului romanu*“, „*Foi'a scolasteca*“, „*Economulu*“, „*Convorbiri literarie*“ si „*Reform'a*“, cari ne-au ajutatu cu tramitere gratis a respectiveloru foi; de asemenea aducemu multumita si tuturor donatoriloru, cari nu ne-au uitatu intru interesarea loru catra binele publicu.

Societatea se-escrima in fine sincer'a si etern'a sa recunoscintiea pretiuitului dnu profesore *Ioanu M. Moldovanu*, acestui adeveratu romanu si pré demnu profesor, carele a fostu si este anim'a si a acestei intreprinderi salutarie.

Pentru societatea de lectura a studențiloru:

G. Secasiu, *B. L. Bianu*,
v. presied. soc. notariulu soc.

Busiacu, (Com. Satunare) 15 iuliu 1876.

Dlu dr. Lauranu se face a nu me intielege de feliu, si argumintele nerestorabili despre „nepotismu“ voiesce in totu modulu a-le incungiurá, ca máti'a pesatulu celu ferbinte.

N'amu avutu eu nemica cu despusetiunile episcopesci; amu discutatú singuru despre influint'a dsale candu a fostu vórba de „neamuri.“

Ce se tiene de ocultarea rogamițiloru unei comunități basericesci, casulu este urma-

toriu, precum mi l'a enaratu dlu *Ambrosiu Papp*, preotu in Tamaia.

Poporenii din T. in trei renduri au recursu pentru dispunerea dsale in T. si candu pre langa tóte acestea a fostu acolo altulu dispusu, dlu Ambr. Papp mergendu la Oradea, a dechiaratu Ilustrității saie episcopului, că de ora-ce densulu numai pentru parochia de T. a recursu, si in privintia ast'a si poporeaii de acolo in trei renduri s'au rogatu, aiurea nu voiesce se se mute.

Atunci episcopulu a respunsu, că de asemenea rogamine n'are cunoscintia, si chiamandu pre dlu Secretariu L. i-a disu: „unde-su rogamițiile poporeniloru din T?“ éra dlu L. a respunsu, că se afla intre ace. Atunci episcopulu éra si disu: „pentru ce nu mi-le-ai aretatu? de astea faceti dvóstra, dle secretariu?“ Si numai decatu a dispusu I. episcopu denumirea lui Ambr. Popu la Tamaia.

Casulu acést'a de multe ori mi l'a enaratu dlu A. P. inse in corespondintieie mele din veneratiunea către capulu diecesei, amu facutu numai alusiuni la „mistificatiuni“ sototindu, că dlu dr. L. me va intielege.

De cumva mentionatulu preotu nu mi-au spusu „adeverulu curatu“ séu ar negá, cea ce nu supunu: atunci eu ca unu usioru la credintia lasu se fiu unu „Calumniatoriu perfidu.“ De aci in colo voiu ispraví, si mi-voiu face treb'a cu „reuvoitorii, si mincinosii seducetori.“

Altu cum din cele scrise pro si contra st. publicu cetitoriu si-va forma judecata nepartiale, luandu in drópta consideratiune că dlu dr. L. numai pana atanci seie stimá persóna, pana undelu-netediesce pe dsa. Pe coasciinti'a mea, eu n'amu acea natura; eu facia cu tóta esorbitanti'a dtale, te stimedia casi mai nainte. Intru adeveru a fostu unu timpu ore carele, candu dlu dr. L. me indopá cu omenia!

Apoi se mai scia dsa si aceea, că „onestitatea“ nu e „monopolu“, aceea se pote gasi si mai adese ori in modestele noastre casulitie dela sate, ea e ornamentulu nostru celu mai pretios; pe care nu-lu schimbamu cu tóte titlurile si ornamentele trecătorie!

In urma, desi atātu dlu L. cātu si altii pré bine a sciutu, cine este „pseudonimulu“, ca se nu mai fia aceea gresita parere, că eu me temu de judecat'a lumii, si incungiuru lumin'a, éta că me subscriu cu adeveratulu nume pre carele lu-portu.

Vasiliu Popu,
paroculu de Busiacu.

Varietati.

* *Scorniture dunlistice.* Domnii magiari calcara dreptulu de imunitate prin inchiderea deputatului *Miletici*; Dr. Polit intr'o epistola catra presiedintele Camerei, *C. Ghycy*, areta că prin ast'a Ungaria s'a stersu din sirulu statelor de civilizatiune, si cerá intrevinerea acestuia- pentru *Miletici*; *Ghycy* respunde că nu pote face ast'a si că detorintia sa este numai a reportá despre acestu actu Camerei; Dr. Polit rogá deci pe *Ghycy* se medilocesca convocarea Camerei, pentru a-i impartesi acelu reportu; la ast'a inse nu i se mai dede' respunsu. *Bada*; foile domnesci respunsera cu o scornitura despre Serbia. Ele adeca adusera scirea, că doi deputati ai Scupcinei serbe s'au dusu in Paracinu la Milan si i-ai recomandatu se incete cu resbelulu, căci se prepadesce tier'a. Acei doi fura: *Glisici* si *Covacevici*. Pentru asta cutesare inse acesti-a numai de cātu se fi fost judecati la morte prin consiliulu belicu, si indata fura acatiati! Dar in curendu se dovedi asta scire de o scorinitura mare. *Glisici* se afla in fruntea unei cete de insurgenti la *Bielina*, ér *Covacevici* petrece sanetosu in Beligradu; nici unulu n'a fost in Paracinu, ba in scupcina ambii au pledatu totu mereu pentru resbelu! — Nu prin scorniture vi veti poté spelá pecatulu, dni magiari; adeverulu ésa totu de a un'a la lumina si apoi

ce ati puté produce atari fapte ca ade-
vare, nici atunci faptele rele ale altora nu
vi potú servi de scusa pentru peccatoarele
vostre.

[*] (*Hymen*.) Martia trecuta in 6/18
iuliu, la ora 5 dupa mediu, in Gödöllö, cinci
mille ce la Budapesta, unde petrece peste véra
famili'a d-lui *Vic. Babesiu*, avu locu cunun'a
fiicei a dóu'a a acestuia, *Angelina*, cu junele
apotecariu de acolo *Antoniu Bartel*, prin
preotulu romanu din Pesta *Ioanichiu Micu-*
lescu, dupa-ce mirele mai antaiu dupa tóte
formele a trecut de la legea romano-catolica
la cea ortodossa-orientale. Casulu a desteptatu
atentiunea publica, de unde a si urmatu unele
notitii asupra-i prin unele foi straine, nu toc-
mai essacte si obiective. Decisiunea mirelui
d'a trece la biserica miresei n'a fost de feiu
conditiune pusa, ci cu totul spontana. Cunu-
n'a s'a intemplat intr'o capela frumoasa im-
provisata si nunt'a s'a tienutu cu multa pompa,
cu o mésa splendida pentru 40 de persóne si
unu dantiu animatu, pona tardiu dupa me-
diulu noptii. Intre persónele de frunte, assis-
tenti si ca martori, au fost ilustr'i dd: *Anto-*
niu si *Alessandru de Mocioni*, si consilia-
riulu ministerii de *Mihalicu* cu frumós'a sa
soacia; de asemenea parintii mirelui din Po-
sioniu, cu o sora a sa si cu unu cumnatu,
Dr. in medicina din Palanka in Baciu. Dlu
Antoniu Bartel este nascuta in Fagetu,
comitatulu Carasiului, la 1851, unde pre acelu
timpu tatalu seu era siefu forestieru came-
rale. Oramu cea mai deplina fericire nou-ca-
satoriloru.

* (*Mam'a principelui Milanu*.) *Maria*
Obrenovic, repósá in dilele trecute in Paris,
in um'a unui morbu contrasu din recela. De
origine e fu romana din famili'a *Catargesciloru*
din Romania. —

* (*Multiamita publica*.) Cu ocaziunea
cursului suplementariu de gimnastica si gra-
dinariu, tienutu la Oradea-mare din 17 iuliu
a. c. pana in 13 augustu, *Illustritatea* sa epis-
copulu gr. cat. alu Orádiei-mari, *Ioanu Olteanu*,
a bine voitu graciosu a doná, pe séma inve-
tiatoriloru, fara deschilnire de religiune si
nationalitate, unele instrumente mai necesarie
de gradinariu. In numele colegiloru mei nu
intardiu deci a face cunoscuta acésta marini-
mositate in publicu, totu de o data esprimen-
du-ni sentimintele de multiamita si recunos-
ciinta fatia de ilustrulu donatoriu, induratu si
binefactoriu catra invetiatori. *Ioanu Bittea*,
invetiatoriu in Borodu. —

* (*Bibliografia*.) A esitu de sub tipariu
in Gherla: „*Biografia a Santului Ioanu Chris-*
ostomulu”, arhiepiscopulu Constantinopoli-
tanu,“ scrisa de *Georgiu Pasca*, licentiatu in
dreptulu canonicu etc. Formatu 8° mare in
106 pagina. Se póte procurá dela dlu *Georgiu*
Pasca din Gherla (*Szamos-ujvár*) cu pretiulu
de 50 cr. v. a. de esemplariu; dela diece es-
emplarie se dá unulu rabatu. — La Bucuresci
au esitu de sub tipariu: „*Loculu omului in na-*
tura,” conferintia tienuta in Focsiani, la 8
aprilé a. c. cu ocaziunea concertulu datu pen-
tru infiintarea unei bibliotece pe langa gim-
nasiulu locale, de *Gr. Stefanescu*, prof. la fa-
cultatea de sciintie. Formatu 8° mare, in 27
pagine, adjustatu elegante. Pretiulu unui es-
emplariu 75 bani; se póte procurá dela li-
brari'a *Sococ et. comp.* din Bucuresci. — Totu
acolo a esitu de sub pressa: „*Africa si espe-*
ditziunea lui Cameron,” de *Maria Gr. Stefa-*
nescu, maiestra de gradulu superioare nor-
male. Formatu 8° mare in 19 pagine, adjusta-
tu elegante. Pretiulu unui esemplariu 70 de
bani; se pote procurá dela librari'a *Sococu et.*
comp. din Bucuresci. —

[*] („*Scol'a romana*,”) foi'a pedagogica
si didacteca, edata si redigeta in Sibiu de *B.*
Petri si *I. Candrea*, cuprinde in nrulu 27 de
estu tempu: *Antropologi'a pedagogica*; Fon-

duri scolastece, lips'a. folosulu si modulu in-
fiintarii lorú; *Barometru*lu, lectiune din fisica
in clasa superioare a scolei elementari; Sta-
tutele de anministratiune ale „fondulu pen-
tru infiintarea unei scole romane de fetitii in
Clusiu;“ *Cursuri pedagogice supletorie*; *Va-*
rietati instructive. — Acésta foia apare odata
la septemana in formatu 4° mare de o cola
si costa pe diumetate de anu 2 fl 50 cr.

* („*Transilvania*,”) foi'a asociatiunii
transilvane pentru literatur'a si cultur'a popo-
rului romanu, cuprinde in nr. 14 de estu tempu:
Academi'a scientifica magiara din Ungaria;
Articli militari; *Documente istorice* din 1848
si 49; *Despre burse séu asiá numite stipen-*
die; *Bibliografia*, si comunicate oficiali de ale
asociatiunii. Acésta foia esa câte trei cole la
luna si costa numai 2 fl, la anu pentru membrii
asociatiunii, ér pentru ne-membrii 3 fl. *Abon-*
amentulu se face numai pe câte unu anu in-
tregu, si anume la comitetulu Asociatiunii tran-
silvane in Sibiu. —

* (*Multiamita publica*.) *Subscrisulu* si-
tiene de santa detorinti a asprime cea mai pro-
funda multiamita onoratului domnu *Stefanu*
Antonescu, deputatu dietale, pentru acordarea
unui stipendiu de 50 fl in decursu de 3 ani ai
studierii mele. — *Binesiu* 6 iuliu 1876. —
Petru Borcanu, preparandu absolutu. —

Publicatiuni tacsabili.

CONCURRE.

Pentru statiunea invetiatoresca din Comuna
Surducu, cottulu Carasiu, protopopiatulu
Oravitiei, se escrie concursu cu terminu pana
la 15 augustu cal. v.

Emolumentele suntu: 100 fl bani gata
salariu anuale; 10 fl pentru conferintie; 6
orgii de lemne, din cari se incaldiesce si scol'a;
cortelu liberu cu gradina; 2 jugere pamentu,
si dela 60 case câte 12 kg si 60 dg cucuruzu
de fiecare numeru.

Doritorii de a ocupa acestu postu au a-si
adresa recursu, conformu statutulu organicu
bis. provediute cu atestatu de calificatiune,
catra On. *Sinodu parochiale gr. or. din Sur-*
ducu, si de timpuriu a le tramite dlui proto-
popu *Iacobu Popovicu in Oravitia*.

Surducu, in 5 iuliu 1876.

Comitetulu parochiale,

in contielegere cu dlui protopopu

1—3

tractuale.

Se escrie concursu pentru definitiv'a implere
a postulu invetiatorescu dela scol'a rom.
ort. conf. din *Gura-Hontului*, inspectoratulu
Iosasiului, de carele suntu legate urmatóriele
emolumente: 140 fl, v. a.; 8 cubule deputatu,
 $\frac{1}{2}$ gránu, $\frac{1}{2}$ popusoiu, 1 mesure de fasole;
26 portziuni de fenu; 8 orgie de lemne, din
cari se incaldiesce si sala de invetiamentu,
corteu liberu cu gradina de legumi.

Diu'a de alegere va fi 29 augustu vechiu
a. c. pana candu se potú insinúa recursu re-
flectantiloru, adjustate conforme statutulu org.
si provediute cu atestatu dela concerninta
loru superioritate, resp. inspectoratu adre-
sandu-le la *inspectiunea scolaria cerc. conf.*
in Iosasielu, p. u. *Gurahoncz*. — *Conditziune*
este ca aspirantii se se presinte la sant'a bi-
serica spre a se face cunoscuti alegétori-
loru.

Comitetulu parochiale,

1—3

in contielegere cu inspectoratulu.

Se escrie concursu pentru definitiv'a implere
a postulu invetiatorescu dela scol'a romana
ort. conf. din *Iosasiu*, inspectoratulu *Iosasiu-*
lui, de carele suntu legate urmatóriele emo-
lumente: 150 fl, v. a. 10 cubule deputatu,
 $\frac{1}{2}$ gránu $\frac{1}{2}$ popusoiu; 8 orgie de lemne, din

cari se incaldiesce si sala de invetiamentu,
cortelu liberu cu gradina de legume.

Diu'a de alegere va fi 22 augustu vechiu
a. c. pana candu se potú insinúa recursu re-
flectantiloru, adjustate conformu statutulu
org. si provediute cu atestatu dela concernin-
tea loru superioritate, resp. inspectoratu, adre-
sandu-le la *inspectiunea scolare cercuale conf.*
in Iosasielu p. u. *Gurahoncz*.

Conditziune este si aceea, ca aspirantii se
se presinte la sant'a biserica spre a se face
cunoscuti alegétoriloru. —

Comitetulu parochiale,

1—3

in contielegere cu inspectoratulu.

Pentru statiunea invetiatoresca din comuna
Ticvanu-micu, in protopopiatulu *Oravitiei*,
Cottulu Carasiului, se escrie *Concursu*
cu terminu pana la 25 iuliu, in carea de va
fi posibilu, urmeza si alegerea *Invetiato-*
riului. Emolumentele suntu: *Salariu fissu*
anuale 420 fl; pentru *scripturistica* 10 fl;
spese pentru calatoria la conferintie 10 fl;
pentru lemne, din cari are a se incaldi
scol'a 60 fl; *) *locuintia libera* in scola, cu
jugeru gradina pentru legumi; $\frac{1}{2}$ jugeru
gradina afara de comuna si 2 jugere pa-
mentu aratoriu de clasa prima.

Concurentii au a-si adresa recursu
in intielesulu statutulu org. bis. provediute
cu atestatu de calificatiune, cátra *On. si-*
nodu parochiale gr. or. din Ticvanu-micu,
si de timpuriu a le tramite domnulu *Pro-*
topopu Iacobu Popovicu in Oravitia, ma-
avendu fie carele a se presentá pana la 25
iuliu vechiu in st'a biserica, spre a-si aretá
desteritate in cantare si tipicu.

Ticvanu-micu, in 24 iuniu 1876.

Comitetulu parochiale,

in contielegere cu dlui protopopu

2—3

tractuale.

Nepotendu-se deplini postulu invetiato-
rescu la scol'a confesionala gr. or. din
comuna *Gruiniu*, nici dupa escrierea con-
cursulu alu treilea, din lips'a recurentiloru
cu calificatiune receruta, prin acésta de
nou se deschide concursu la acelu postu
invetiatorescu, cu terminulu pana la
15 augustu a. c. in care di se va tiené si ale-
gera.

Emolumentele suntu: in bani gata
300 fl, v. a.; 2 jugere pamentu aratoriu,
jugeru gradina pentru legumi; $\frac{1}{2}$ jugeru
gradina estravilanu, 10 orgie de lemne din
cari se se incaldiesca si scol'a; 5 fl, v. a.
pauzialu, accidentie ocasionali si cartin
liberu.

Doritorii de a ocupa acestu postu, au
pana in preser'a de alegere a-si substernu
recursu lorú, instruate conformu prescri-
seloru statutulu organicu si adresate sub-
scrisulu comitetu parochiale, la inspectoratu
cercuale de scole gr. or. confesional
Georgiu Petrovicu, parochu si vicariu pro-
terale in *Budinti per Kiszeto*. Mai tardiu
vor fi primite.

Recurentii cari nu se vor presinti
pana atunci in vre o dumineca séu serbatóru
in biserica din *Gruiniu*, spre a-si aretá des-
teritatea in tipicu si cantarile bisericii, nu
se vor luá in consideratiune.

Gruiniu, 30 iuniu 1876.

Comitetulu parochiale din Gruiniu in
contielegere cu mine: *Georgiu Petrovicu*
insp. cerc. scol.

*) In nrulu 61 s'a publicatu gresita 10 fl
pentru lemne, in locu de 60 fl. ceea ce se co-
rege in nrulu presente.